

Šta broj šasije otkriva?

› Svaki automobil proizveden bilo gde u svetu dobija jedinstveni identifikacijski broj, poznat kao VIN. Na prvu izgleda kao zbrka brojeva i slova, ali ima logike i krije zanimljive podatke. Saznajte šta VIN može reći o vašoj Škodi.

Beograd, 16. jun 2023 – Standard koji upravlja identifikacionim brojevima koje dodeljuju proizvođači, poznat kao VIN (skraćenica od Vehicle Identification Number), svakom proizvedenom automobilu, prvi put je korišćen 1954. u SAD, ali je VIN format standardizovan tek 1981. od strane US Nacionalne uprave za bezbednost saobraćaja. VIN je kod od 17 karaktera koji identifikuje automobil na jedinstven način, budući da sastav koda znači da se može ponoviti tek nakon 30 godina. To znači da je tehnički moguće da automobil napravljen danas ima 30 godina starog „dvojnika“, ali je to vrlo malo verovatno. Škoda svoje automobile označava VIN oznakama od 1984. modelske godine.

Svetski identifikator proizvođača (WMI)

Format VIN-a u osnovi je isti u celom svetu i može se koristiti za otkrivanje širokog spektra informacija. Prva tri znaka VIN identifikuju proizvođača, a prva dva znaka ovog WMI svetskog koda identifikuju regiju i zemlju porekla proizvođača, dok je treći dodeljen određenim brendovima. „Za Češku se koriste slova u nizu TJ do TP, a Škoda posebno koristi kod proizvođača TMB,“ objašnjava Jiří Vašina iz Škode, dodajući da Indija ima kodove koji počinju s MA do ME, Japan počinje s J, kineski VIN kodovi imaju L na početku, a zemlje Severne Amerike su označene brojem, tako da SAD ima broj 1, Kanada 2 itd. Evropa ima kodove koji počinju slovima S-Z, a budući da Nemačka ima kod W, tri slova WVW označavaju proizvođača automobila Volkswagen. WMI kod proizvođaču dodeljuje ovlašćeno telo za izdavanje odobrenja u zemlji sedišta proizvođača.

Odeljak deskriptora vozila (VDS)

Mesta od 4 do 9 VIN-a sadrže tzv. deskriptorni kod vozila, koji identifikuje model automobila. Njegov format zavisi od proizvođača. Škoda koristi format u kojem pozicija 9 sadrži „sigurnosni kod“, koji omogućava proveru da li je VIN pravi, a ne samo slučajni izum. „U Škoda automobilima ovaj deo VIN-a služi za određivanje tipa karoserije, motora, podataka o sigurnosnim sistemima automobila i tipa automobila. U slučaju električnih automobila Škoda Enyaq, peta pozicija VIN-a može se koristiti za prepoznavanje performansi pogonskog sklopa“, objašnjava Vašina. Slovo A označava automobil snage 109 kW, slovo B vozilo snage 132 kW, 150 kW predstavlja slovo C, E je vozilo snage 195 kW i F je za najveću izlaznu snagu od 220 kW.

Iz ovog deskriptora možete puno toga da zaključite: na primer, Škoda Octavia Combi sa 1.5 TSI motorom ima VIN kod TMBJR8NX*PYxxxx. VDS počinje slovom J, što označava karavan, volan na levoj strani i pogon na jednu osovinu. Slovo R na petom mestu VIN koda označava motor 1.5 TSI/110 kW. Sledeća oznaka 8 simbolizuje 2 prednja vazdušna jastuka, 4 bočna vazdušna jastuka i 2 vazdušna

jastuka za glavu. Sedma i osma pozicija VIN koda sa slovima NX označava seriju modela Octavia, a na mestu zvezdice na sledećoj poziciji biće sigurnosni kod koji je izveden iz kompletnog VIN koda. Slovo P označava modelsku godinu 2023, a slovo Y proizvodni pogon u Mladá Boleslav. Električni automobili nemaju poseban karakter: da je automobil na električni pogon može se zaključiti iz kombinacije slova na petom, drugom i osmom mestu VIN koda.

Svaki kod je originalan

Pozicije od 10 do 17 tada čine jedinstvenu šifru (VIS, Vehicle Identifier Section), koja se ponovo može kreirati po želji. U ovom slučaju Škoda opet koristi detaljniji „američki“ format (ideja o uvođenju VIN kodova je nastala u SAD), gde znak na poziciji 10 označava godinu modela automobila (ali ne i godinu proizvodnje, koja može biti drugačija). 2010-toj godini je dodeljeno slovo A, 2011-toj slovo B i tako dalje. Ovde treba napomenuti da VIN izostavlja slova O, I i Q kako bi se izbegla zabuna sa karakteristikama 0, 1 i 9. Znak na ovoj poziciji se ne može ponoviti 30 godina. Pozicija 11 u VIN-u automobila Škoda tada označava pogon u kom je automobil proizveden. „Znakovi od 0 do 4 predstavljaju različite pogone u Mladá Boleslavi, dok automobili iz Kvasinyja imaju brojke od 5 do 9 na ovoj poziciji. Ali, to nije striktno pravilo: i proizvođači mogu koristiti slova na ovim pozicijama, a Škoda takođe to čini u nekim slučajevima“, kaže Vašina.

VIN je obično utisnut na karoseriji unutar odeljka motora (obično na prednjoj desnoj strani, na fiksnom delu koji nije lako zameniti), ali se može naći i na drugim delovima automobila, a danas je obično istaknuto i na pločici napred levo ispod vetrobrana. Ovde hitne službe mogu saznati pojedinosti o automobilu na osnovu VIN-a.

Pomoć pri proveru

VIN se takođe može koristiti za proveru istorije automobila pomoću brojnih usluga. Na primer, možete saznati da li je učestvovao u nesreći, da li mu je zamenjen motor, prilagođena kilometraža itd. I to je razlog zašto se menjanje VIN-a kako bi se prikrilo pravo poreklo automobila i dalje nastavlja. Međutim, detaljan opis automobila koji se nalazi u VIN-u sada izuzetno otežava falsifikovanje VIN-a. „Ipak, postoje slučajevi kada su celi delovi karoserije zamenjeni ili je čak vozilo prepolovljeno i spojeno sa drugim. Tada bi svako odstupanje između konfiguracije automobila i onoga što navodi VIN trebalo da bude jasan znak upozorenja“, kaže Vašina i dodaje: „Provera VIN-a kod polovnog automobila svakako je preporučljiva. Preporučljivo je koristiti usluge specijalizovanih kompanija koje imaju pristup bazama podataka proizvođača, garažama, ispitnim stanicama i bazama podataka o ukradenim vozilima.“

Pre VIN-a

Kako su se automobili identifikovali pre pojave VIN-a? Uglavnom po serijskom broju motora. Osim toga, od početka je broj šasije bio isti kao i broj motora. Međutim, pronaći broj šasije na okviru najstarijih L&K/Škoda vozila danas je teško. Tamo se utiskuje tek od 1930-ih, i to na mestu koje je odredio proizvođač – mesto nije bilo prepušteno odluci radnika u proizvodnji. Dodajmo da je

značenje serijskog broja šasije logično veće od serijskog broja motora koji je možda tokom životnog veka vozila menjan nekoliko puta.

Jedna od prekretnica bilo je uvođenje samonosećih tela koja nisu morala da budu oslonjena na okvir. Kao rezultat toga, broj karoserije je postao glavni nosilac identiteta automobila.

Kontakt

Aleksandra Đokić

Direktor marketinga

P +381 11 3072 872

aleksandra.djokic@autocacak.co.rs

ŠKODA AUTO

- › uspešno posluje u ovoj deceniji s Next Level – Škodina Strategy 2030.
- › ima cilj da postane jedan od pet najprodavanijih brendova u Evropi do 2030. s atraktivnom linijom u nižim segmentima i dodatnim e-modelima.
- › pojavljuje se kao vodeći evropski brend na važnim rastućim tržištima kao što su Indija ili Severna Afrika.
- › trenutno svojim kupcima nudi dvanaest serija putničkih vozila: Fabia, Rapid, Scala, Octavia i Superb kao i Kamiq, Karoq, Kodiaq, Enyaq iV, Enyaq Coupé iV, Slavia i Kushaq.
- › u 2022. godini je isporučeno preko 731.000 vozila kupcima širom sveta.
- › član je Volkswagen koncerna već 30 godina. Volkswagen koncern jedan je od najuspešnijih proizvođača vozila na svetu.
- › nezavisno proizvodi i razvija, ne samo vozila, već i komponente kao što su MES sistemi baterija, motori i menjači u saradnji sa Grupom.
- › posluje na tri lokacije u Češkoj; ima dodatne proizvodne kapacitete u Kini, Slovačkoj i Indiji prvenstveno kroz partnerstva Grupe, kao i u Ukrajini sa lokalnim partnerom.
- › Zapošljava preko 40.000 ljudi širom sveta i aktivna je na više od 100 tržišta.